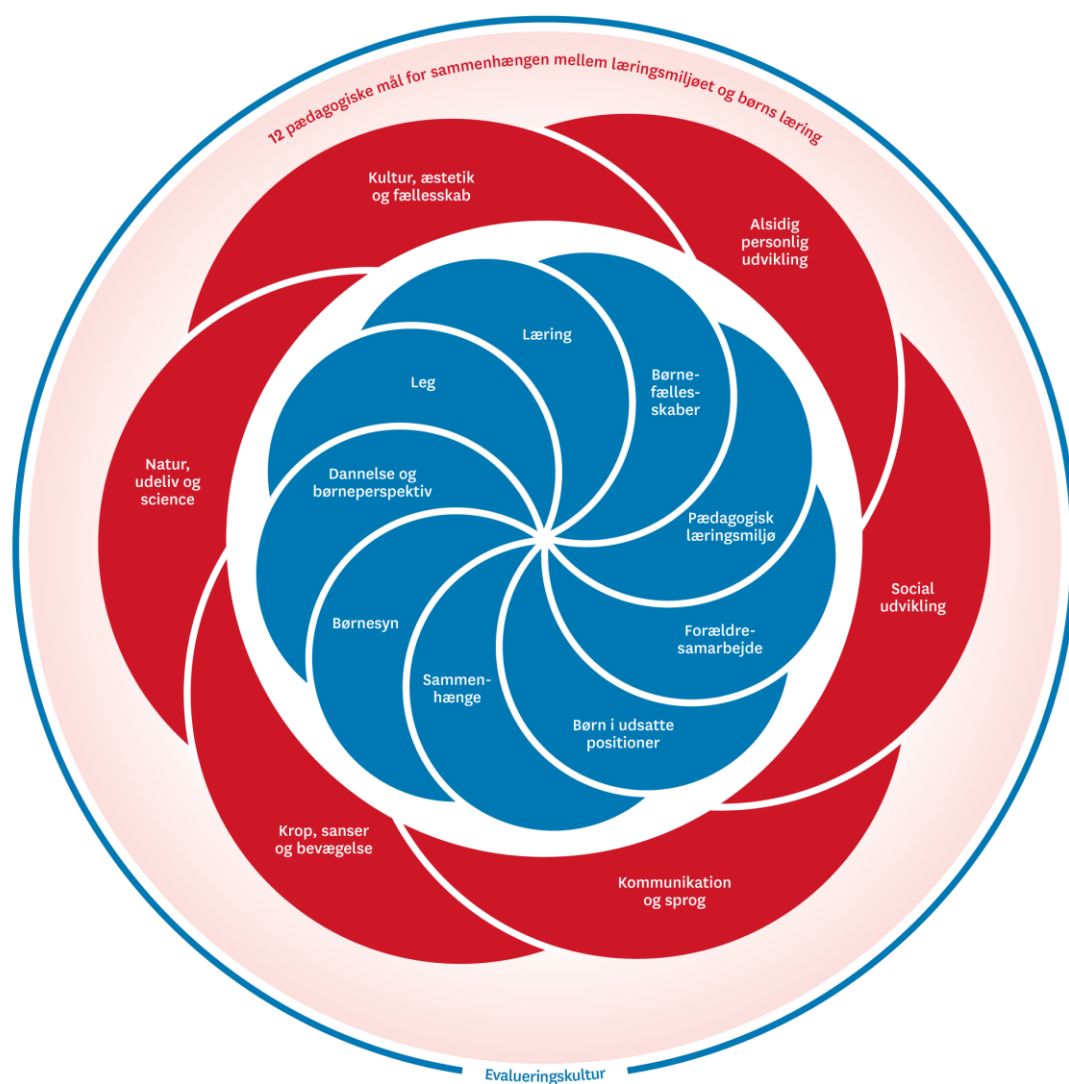

Pædagogisk læreplan for Børnehaven Solsikken - Roskilde 2024

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Børnehaven Solsikken er en mindre børnehave i Roskilde med plads til ca. 44 børn fordelt på to stuer. Vi ligger skønt placeret i bunden af Astersvej blandt villaer tæt på Roskilde Station, Roskilde Ring og den lille skov ved Østervangskolen.

Vi arbejder ud fra et ressourceorienteret børnesyn, og personalet har altid barnets trivsel, læring og udvikling i fokus. For os er det essentielt, at børnene oplever, de er i trygge rammer i et hus fyldt med liv, leg og læring.

Vi ser forskelligheder som en styrke og arbejder ud fra, at vi alle har forskellige behov. Vi tager udgangspunkt i børnenes zone for nærmeste udvikling, og anser det tætte forældresamarbejde som en vigtig forudsætning for det gode børneliv.

Vi bor i et ældre men hyggeligt hus med gode rum med plads til leg, fordybelse, aktiviteter og nærvær. Vi har rig mulighed for at dele børnene i mindre grupper både til leg og aktiviteter. Udenfor har vi en skøn legeplads fyldt med legesager, sandkasser, klatretårn, fodboldbane, legehus, forskellige beplantninger, trampoliner, rutsjebane, cykler, blomster, gynge, frugttræer med mere. Det er også ude på legepladsen vores kælné kanin Rosa bor.

Vi er en selvejende børnehave med driftsoverenskomst med Roskilde Kommune. Opskrivning til plads sker gennem den kommunale pladsanvisning. Ring endelig til os, hvis I ønsker en fremvisning og snak.

Prisen for en børnehaveplads hos os er den samme som i de kommunale tilbud, og der kan ligeledes søges de samme tilskud til betaling.

Pædagogisk grundlag

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag."

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark."

"De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv."

"Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud."

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre."

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Børnesyn:

I Børnehaven Solsikken arbejder personalet på at se muligheder i den pædagogiske praksis og potentialer ift. børnenes læring, udvikling og trivsel. Vi ser hvert enkelt barns ressourcer og kompetencer og arbejder ud fra, at børn er forskellige, og forskellige børn må og kan noget forskelligt. Det er fx ikke alle børn, der klipper med sakse uden voksne mens andre godt kan håndtere det. Der er nogle børn, der medbringer en bamse i børnehaven og andre behøver det ikke. Børn har ret til at være sig selv og udvikle sig forskelligt.

Vi arbejder både med temauger og legeuger, hvor vi har et fagligt fokus på hvert enkelt barns zone for nærmeste udvikling samt fokus på at berøre alle de seks læreplanstemaer. Vi lytter til børnenes meninger og tanker, derfor er vi også omstillingsparate ift. at en ellers fint planlagt dag pludselig kan skifte spor – fra de voksnes spor til børnenes spor.

Vi har et stort fokus på, at legen er afgørende for børnenes trivsel, udvikling og læring. Derfor afsætter vi også meget tid af til leg, og vi deltager i børnenes lege. Vi indretter stuerne til forskellige typer af leg og børnene har stor indflydelse på, hvad der leges, købes, skabes osv.

Derudover har alle børn brug for og ret til at være en del af et fællesskab, hvilket vi arbejder målrettet med både i vores legeuger, temauger og i hele åbningsstiden.

Vi arbejder med at give positive handleanvisninger og ved at tænke, at børn gør det så godt, de kan.

Eksempler:

Hver dag er det børnene, der skiftes til at dække borde inden frokost, hvilket de elsker. Det giver os mulighed for at have dem i små grupper, men også at sammensætte holdet til borddækning ift. børnenes sociale relationer eller styrkelse af samme. Desuden er det en stund, hvor vi virkelig kan arbejde fokuseret med børnenes sproglige udvikling.

En dag sidder alle børnene på Æblestuen i det bagerste rum og venter fint på, at afslapning inden frokost skal begynde. Louise og Tara skal lige rykke rundt på nogle borde inden frokost, så der kan rengøres på gulvet efter formiddagens leg. Børnene begynder pludselig samlet at klappe og råbe ”jubii, juhoo” og udtrykker stor begejstring og glæde. Vi spørger dem, hvad der sker, og de svarer, at de bare er mega glade for, at vi alle skal spise ved langbord i dag. Det skulle vi ikke, men det troede de, og derfor blev planen naturligvis ændret, så børnene fik det langbord, de ønskede.

Udviklingsfokus:

Vi ønsker fremadrettet i højere grad at arbejde med, at børnene også hjælper med andre ”praktiske” ting fx at vaske borde af efter frokost og efter eftermiddagsmad. Børnene efterspørger det meget, og de dage, vi gør det, er der mange, der vil deltage. Vi kan desuden se deres glæde i hver gang, de hjælper med ”huslige” ting fx vande blomster, feje, støvsuge, vaske borde eller vaske vinduer efter vinduesmaling. Alt dette er med til at skabe små rum for venskaber, sammenhold, hygge og sproglige aktiviteter. Derfor ønsker vi, at dette gøres i højere grad i 2024.

Dannelse og børneperspektiv:

Dannelse sker, når børn er i trivsel, er trygge og er sammen med andre mennesker, de kan lære af eller afprøve læring sammen med. Vi inddeler dagligt børnene i mindre grupper, både i lege, til samlinger, til frokost osv. Det giver os langt større mulighed for at høre og se alle børn, og de får alle mulighed for deltagelse i et trygt læringsmiljø mange gange om dagen. I de mindre grupper er der større muligheder for at høre andres perspektiver gennem dialoger over mange led.

Vi har et særligt fokus på, at alle børn har kompetencer, der skal bruges og udvikles, og vi giver os tid til at se situationerne fra forskellige perspektiver. Et eksempel:

En dag udenfor er der en dreng, der rigtig gerne vil gå og slå med en skovl på fliser, væggen, i sandet osv. Måske for at mærke det forskellige underlag. Tina ser hans behov og nysgerrighed og møder dette med et skumsværd til ham i stedet for skovlen, og han fortætter glad aktiviteten.

Vi (personalet) er rollemodeller, og vi arbejder i høj grad med udvidelse af egne og kollegaernes kompetencer og sparrer derfor meget med hinanden både i hverdagen og på møder om, hvordan vi skaber de bedst mulige betingelser for børnene.

Vi tager også gerne på ture, hvor vi også har fokus på, hvordan vi er "os/mig" i en større verden uden for børnehaven og hjemmet. Vi arbejder målrettet med at præsentere mangfoldighed for børnene og se det som en styrke. Vi italesætter de mange forskellige styrker, mangfoldighed giver. Vores forskelligheder får værdi, når vi tillægger dem værdi og viser, at vi alle kan noget vigtigt. Eksempel:

Et barn bliver ærgerlig over ikke at være lige så hurtig som et andet barn. Vi italesætter, at vi er alle forskellige, og at barnet har andre, gode kompetencer, der også er værdifulde, fx at være en god ven, at være hjælpsom osv.

Vi følger børnenes spor, og er de nysgerrige voksne, som tuner os ind på børnenes interesser. Vi giver børnene medbestemmelse gennem dagligdagen i det omfang, det er muligt. Når børnene kommer med ønsker til aktiviteter, imødekommer vi det ved fx at ændre/tilpasse planen for dagen.

Konflikter mellem børn er en naturlig del af udviklingen og dette skaber anledning til læringsmuligheder. Dette ses fx i en konflikt om, hvordan legen skal udvikle sig eller hvem, der gjorde hvad i en situation. Når vi oplever konflikter blandt børnene, guider vi børnene til at prøve at lytte til den andens perspektiv og prøve at forstå, hvad der ligger til grund for konflikten. Vi viser børnene det ved selv at spørge ind til situationen og lytte til, hvorfor de gjorde, som de gjorde. På den måde får børnene muligheder for at få en større forståelse for hinanden.

Leg:

Vi prioriterer legen højt og sætter meget tid af til det. Det er igennem legen, børnene mødes, bearbejder deres oplevelser, afprøver nye færdigheder og spejler sig i andres kunnen og viden. Igennem legen får barnet indblik i, hvordan verden hænger sammen. Gennem legen bruger og udvikler barnet sin fantasi, sit sprog, at kunne tænke abstrakt, sin nysgerrighed, sociale kompetencer, og det er også gennem legen, barnet kan få opbygget sit selvværd og selvtillid. Alt dette skal vi skabe plads til og mulighed for. Derudover er det et vigtigt fokus, at børn lærer at forhandle gennem legen, at stå fast på sin mening og ret eller at gå på kompromis.

Vores indretning indbyder til leg, og det er et kontinuerligt fokus, vi har. Vi arbejder med meget fleksible miljøer og kan hurtigt få "bygget" en hockey-bane ude på fliserne eller

bruge bordene inde på stuen til at hoppe ned fra eller lege hule under. Vi flytter løbende rundt på stuen eller indkøber nyt legetøj alt efter hvad vi oplever, børnene interesserer sig for eller har brug for at få udviklet.

Vi arbejder både med at børnene går foran i legen og leger "uden" voksne, at vi voksne er ved siden af i legen og leger med, og at vi voksne er de styrende i legen og har ansvaret for legens udvikling og form. Vi arbejder med, at alle børn skal være en del af et lege-fællesskab.

Udendørs er der naturligt plads til større bevægelser, men her har vi også fokus på, at nogle børn er trætte efter en masse stimuli om formiddagen og en god frokost, og har brug for at koble af. Derfor har vi hver dag legetøj med ud på legepladsen til dette, fx plus-plus'er, bøger osv.

Udviklingsfokus:

Vi ønsker i højere grad at bruge inde-rummet til små grupper af leg, når "alle" er udenfor efter frokost. Det giver mulighed for, at nogle børn kan få en stjernestund med rigtig god plads og ro til fordybelsen i legen med en eller to venner. På samme tid giver det også endnu mere plads på legepladsen til dem, der er ude. Vi oplever at de små legegrupper indenfor har stor betydning for børnenes mulighed for positionering i fællesskabet og skaber høj grad af trivsel.

Læring:

For at lære andre noget, må man også selv lære noget. Vi arbejder blandt andet med det dobbelte læringsfokus, hvor vi ser på, hvordan børnene agerer og dermed, hvilken feedback, de giver os på dét, vi gør. Derefter fortsætter vi enten praksis eller ændrer praksis ud fra det, vi har lært.

Læring sker i samspillet mellem mennesker, og vi har hele tiden fokus på, hvad vi kan gøre, som skaber læring i et socialt perspektiv. Vi ønsker at skabe børn, der trives og er modige og trygge. Dette sker blandt andet gennem nærværende voksne, god kommunikation, anerkendelse, og ved at de voksne er gode rollemønstre. Først når disse ting er til stede, kan vi med en god teoretisk rygsæk skabe læring hos andre.

Meget af det læring vi ser, sker i de faste daglige rutiner så som garderobesituationer, toiletsituationer, før – under- og efter måltiderne, til samlinger og i de mindre grupper hver dag.

Vi arbejder ud fra zonen for nærmeste udvikling og har også dette i fokus, når vi deler børnene i grupper. Både når vi inddeler dem til samling og aktiviteter, til frokost, i garderoberne mm. Vi deler dem både i aldersgrupper, så de kan spejle sig i jævnaldrende og danne relationer dér, og vi deler dem på tværs af alder, så vi kan arbejde ud fra mesterlærer-princippet, hvor de ældste hjælper de yngre, og de yngre kan observere og tage læring fra de ældre. Ved at dele børnene i mindre grupper kan vi også have et særligt fokus på børn i udsatte positioner, da vi her ofte kan se børnene i nye positioner og udvikle praksis ud fra dét.

For at læring skal ske dybest, og for at alle skal kunne deltage, opleve succeser og glæder, arbejder vi temabaseret med fokus på alle seks læreplanstemaer. Så når vi fx har tema om jul, kommer vi også omkring krop/bevægelse, sang og musik, sprog med fx rim og remser, natur og udeliv mm.

Når børn (og voksne) lærer i samspillet, kan det ikke undgås, at der kommer uenigheder, eller at nogle bliver utilfredse. Det kan også være, vi oplever, at ét barn altid følger sig og giver de andre ret. Det er i samspillet, vi lærer at have dialoger, anerkende andres

synspunkter, beskrive egne holdninger, gå på kompromis eller holde fast. Vi arbejder med noget, vi kalder "grøn tid". Det betyder, at alt dette særligt skal øves og tales om, inden konflikterne spidser til og følelserne er store. På denne måde kan vi arbejde med, at de snakke, vi har med børnene i grøn tid ("freds tid"), føres videre.

I legen opstår, som tidligere beskrevet, rigtig meget læring. Vi arbejder aktivt med at "beskytte lege" og arbejder ud fra princippet om, at det er ok i ny og næ at sige "nej" til hinanden. Til gengæld arbejder vi aktivt med, at skabe muligheder for, at alle børn er ønskede i legefællesskaber. Vi oplever, at når børnene ved, vi beskytter deres lege, så er de langt mere åbne for at tage flere med ind i legen. De ved, vi hjælper dem med at få legen på rette spor igen, hvis der sker noget uønsket.

Børnefællesskaber:

Som de tidligere sider forhåbentlig viser, har vi et stort fokus på fællesskaber, og at alle skal være en del af et fællesskab. Ikke blot børnefællesskaber, men når vi er rollemodeller, og vi skaber børnenes rammer, skal der også være fokus på voksenfællesskaber, fællesskaber mellem børn og voksne osv.

Det er vores ansvar, at rammen i Solsikken skaber sunde og gode fællesskaber, som alle trives i, udvikles i, lærer i og glædes ved. Dette har vi et stort og kontinuerligt fokus på, da ansvaret også er stort.

Pædagogisk læringsmiljø

Vores læringsmiljø er afhængig af vores gode normering, vores uddannelsesniveau og fokus på videreuddannelse, de fysiske rum, indretningen af disse samt det psykiske rum.

Vores pædagogiske læringsmiljø tager udgangspunkt i de fem elementer fra det pædagogiske grundlag, der kan læses ovenfor. Dette omhandler en pædagogisk praksis, hvor børn skal trives for at kunne lære og udvikle sig for derefter at kunne opnå en dannelse. For at skabe dette arbejder vi med, at de voksne er rollemodeller, og vi arbejder med anerkendelse og tillid. Vi tror på, at børn gør det bedste, de kan, og at vi skal skabe rammer, de kan gøre det endnu mere i. Børnene skal føle, de bliver set og forstået, inddraget og hørt, guidet og støttet. Vi skal møde hinanden med smil og glæde, lyst til deltagelse og ved at se på muligheder frem for begrænsninger. I Solsikken har vi ansat ungearbejdere, der kommer hver eftermiddag og laver stort set alt praktisk arbejde, så det pædagogiske personale ikke skal feje, vaske op, rydde op eller andet, men kan bruge tiden sammen med børnene og på det pædagogiske arbejde.

Vi har en årsplan, der viser, hvordan vi både arbejder med temauger og med legeuger. Vi arbejder med de seks læreplantemaer i alle temaer og over hele dagen. Trods planlægning har vi naturligvis også fokus på det tidligere nævnte dobbelte læringssyn, hvor vi ser på, hvilken feedback børnene giver os, på dét vi gør, og eventuelt justerer vores metode/dagens indhold. Vi ser på mulighederne for dagen og griber gerne børnenes spor og initiativer. På samme tid skal der også være rum for, at børn kan få helt ro på og lære "at kede sig" og særligt lære, at når man gør dét, får man spændende tanker, der kan skabe nye lege eller aktiviteter.

Vores daglige rutiner indeholder høj grad af læring, udvikling og dannelse og er med til at børnene trives. At vi deler os i små grupper, at børnene hjælper hinanden og deltager i de daglige gøremål fx at feje, vande blomster, vaske borde/døre/vinduer, feje på legepladsen, plante og omplante krukker/bede på legepladsen, muge ud hos Rosa, dække borde osv.

Vi arbejder med en genkendelig struktur for både børn og voksne, så alle ved, hvad de skal i de forskellige skift. Fx når de skal til samling, så ved de, de skal vaske hænder inden, og hvor de skal gå hen bagefter. Børnene ved, hvordan de kommer op til bords inden frokost, og at vi alle samles på legepladsen, inden vi går ind igen, og de også kommer ind i garderoben i mindre hold. Vi oplever at gentagelserne skaber tryghed, forudsigelighed og ro for alle. På den måde er der også i langt højere grad plads til at "putte andre ting ind" i de faste rutiner fx skønne dialoger eller fis, ballade og hygge.

Vi arbejder med, at alle kan noget nogle dage, men vi kan ikke alt alle dage. Afsættet er, at selvom barnet har lært nogle kompetencer, så kan der være grunde til, at han eller hun ikke mestrer det lige i dag. Det vil vi have øje for og støtte barnet bedst muligt i ud fra de forskellige forudsætninger, man kan have for deltagelse. Nogle dage har man brug for hjælp til at rydde sin tallerken op efter frokost og få lynet jakken i garderoben – og dét er okay.

Vi arbejder meget aktivt med vores pædagogiske indretning. Vi har blandt andet fokus på indbydende legetøj, som der kan leges forskellige typer af lege med, og at vi hele tiden får indrettet små kroge/lege-rum på stuerne, der giver mulighed for, at børnene kan samles og i højere grad lege uforstyrret – igen i mindre grupper. Vi arbejder fleksibelt både ift. fx indretning, eller hvordan vi bruger rummene. Nogle dage er den lange gang en forhindringsbane, bålhytten er et danserum, bordene på stuen bruges til at bygge huler

under, gulvene på stuen bruges som hinkebaner tegnet med kridt osv. Vi har fokus på, hvordan vi gør stuerne klar og indbydende til leg og samvær om morgenen, når vi åbner og om eftermiddagen, når vi igen samles på én stue. Vi har fokus på de nye legemuligheder, det kan skabe for børnene, når vi er samlet om morgenen og eftermiddagen, og hvordan vi støtter op om dette og ikke mindst bringer det videre til den næste tid.

Samarbejde med forældre om børns læring

Vi mener, at Solsikkens størrelse er med til at skabe et unikt samarbejde med forældrene. Vi kender alle hinanden, og fordi forældrene møder os alle flere gange om ugen, får vi opbygget en solid relation.

Forældrene oplever ligesom børnene, lyttende voksne, at blive taget alvorligt, og at vi ser og tager hånd om deres barn. De ansatte hjælper og støtter forældrene i deres forælderrolle, hvis der er brug for dette, og vi udfordrer også forældre omsorgsfuldt, men alle forældre er, som børn, forskellige, og der er forskel på, hvor meget forældre kan udfordres. Vi behandler børn forskelligt ud fra barnets muligheder, og vi behandler også forældre forskelligt og har forskellige forventninger til forældrene – alt sammen ud fra vores kendskab til menneskers muligheder og forudsætninger men også ud fra den viden, at alle forældre også har en grund til at gøre, som de gør. Det er vores ansvar at være nysgerrige og åbne i samarbejdet. Vi arbejder for en åbenhed mellem barnets kontekster med en gensidig respekt for hinandens perspektiver og viden.

I det daglige samarbejde er personalet meget opmærksomme på at give information rundt til de øvrige ansatte, hvilket vi også oplever muligt, når vi er så lille et hus. Nogle forældre vælger, bevidst eller ubevidst, hvilke ansatte de har særlig kontakt til om deres barn, og det er helt okay for os. Vi ansatte kan noget forskelligt, det viser vi forældrene og det er vores ansvar som ansatte i Solsikken at kunne samarbejde på tværs af huset og herved sikre, at denne praksis er mulig.

Vi har løbende forskellige arrangementer for familierne i Solsikken. Disse planlægges sammen med bestyrelsen og har altid et stort fremmøde. Arrangementerne giver blandt andet mulighed for at se sit barn agere i børnehave-miljøet, men giver også mulighed for at møde de andre forældre og børn. På den måde kan forældre i højere grad tale med deres børn om børnehaven i hjemmet, der bliver skabt muligheder for private legerelationer, og både børn og forældre er i højere grad en del af det store Solsikken-fællesskab. Derudover giver det mulighed for at vise sit barn, at man også synes, det er en skøn børnehave, man gerne vil tilbringe tid i – sammen med barnet. Der er mange forældre, som ved deres deltagelse i børnehaven også beskriver, at det giver dem mulighed for at se, hvad andre børn kan, og hvad ens barn kan i samspillet med venner eller de pædagogiske ansatte.

Vi har forældremøde to gange om året og årlige samtaler om hvert barns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Disse samtaler tager udgangspunkt i dét dialogredskab, som Roskilde Kommune har valgt skal bruges. Derudover indkalder vi løbende til samtaler, hvis der er brug for det og står altid til rådighed, hvis forældre ønsker en samtale om deres barn.

Forældre oplever, at vi vil alt det bedste for barnet, og derfor inddrager vi også eksterne samarbejdspartnere, når der er brug for det. Det kan fx være psykolog, talehørekonsulent, specialpædagogiske vejledere, fysioterapeut osv. Vi oplever forældrene er trygge ved dette, og har tillid til vores faglige vurdering af bedst mulig praksis for barnet.

Børn i udsatte positioner

Alle børn og familier kan på et tidspunkt i deres børnehavetid komme i en udsat position. Det kan både være længere eller af kortere varighed. Det er vigtigt, at vi har et fagligt fokus på dette, så alle børn er og kan være en del af et børnefællesskab. Hvilket er en stor del af de tidligere beskrevne punkter.

Et godt forældresamarbejde med en åben dialog er en vigtig forudsætning for at kunne støtte, guide og hjælpe børnene ind i fællesskabet og aktiviteterne. Derudover samarbejder vi med PPR fra Roskilde Kommune, når vi eller forældre ønsker sparring og vejledning derfra.

Sammenhæng til børnehaveklassen

At børn er klar til at komme i skole, når tid er, handler om, hvilke kompetencer de har lært til at begå sig og til at tillære sig nyt. Derfor arbejder vi hele tiden med børnenes sociale kompetencer, deres opmærksomhedsstyring, selvhjulpenhed, koncentration, hjælp-somhed mv.

Børnene skal kunne se sig selv i en større sammenhæng.

At være klar til skole handler ikke om at kunne bogstaver og tal, men om at kunne lære det, når tid er. Udviklingen dertil foregår over hele dagen både i det store fællesskab, i de mindre grupper, i rutine-situationer, i vores aktiviteter og i legen i et samarbejde med forældrene.

Vi samarbejder med de omkringliggende skoler, tager så vidt muligt på besøg på skolerne, laver overgangsmateriale med børnene mv. Vi har et tæt samarbejde med Østervang-skolen i forholde til at gøre børnene trygge i overgangen til SFO/skole.

Inddragelse af lokalsamfundet

- Vi bruger lokalområdet på vores ture til de omkringliggende legepladser
- Vi tager på biblioteket
- Vi tager i Jakobskirken ved højtiderne
- Vi deltager i rytmikforløb i Jakobskirken
- Vi besøger skolen i nærområdet
- Vi tager til sommerarrangementer i Folkeparken
- Vi bruger skoven, der ligger tæt på børnehaven
- Vi tager på byens museer
- Vi samarbejder med "Åben dans" på Musicon
- Vi samarbejder med Boserupgårds naturvejleder

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø handler meget om, hvordan barnet bliver mødt i børnehaven i løbet af dagen. Både at barnet mødes af omsorgsfulde, anerkendende voksne, der ønsker det bedste for dagen og er klar på at skabe skønne, lærerige dage, men også hvordan de fysiske omgivelser inviterer barnet ind til leg og mulighed for fordybelse.

Vi arbejder kontinuerligt med vores møde med børnene, og vi har et løbende fokus på den pædagogiske indretning, som også er rigtig vigtig for børnemiljøet.

Vores hus har store vinduer, hvilket giver godt lys på stuerne, og vi har indrettet med grønne planter og mange små rum i rummet. Vi har akustik-vægge og lofter og lamper i loftet med justerbart lys. Derudover har vi en del gulvtæpper på gulvene, som både er gode at sidde og lege på, men som også er med til at lave rum-opdelinger samt virke støjdæmpende. Stuerne har billeder på væggene, men pyntes også med børnenes flotte kreationer.

På legepladsen er der god plads til både hurtige bevægelses-lege og rolige lege, der er mange grønne planter og træer og der er skærmet godt af ud til vejen med en stor, tyk hæk. Børnene er med til at plante blomster, tomatplanter, solsikker osv. og hjælper med at passe og holde legepladsen.

Vi lytter til børnenes ønsker om aktiviteter, indretning, lege mm og prøver så vidt muligt at opfylde disse eller gå i dialog med børnene om, hvorfor det eventuelt ikke kan lade sig gøre.

De seks læreplanstemaer

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

"Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi støtter børnenes alsidige personlige udvikling ved at give børnene forskellige oplevelser og forskellige muligheder for at udvide deres erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Først og fremmest er vi nærværende i vores møde med børnene. Vi understøtter børnenes interesser og ageren, og vi arbejder ud

fra individets zone for nærmeste udvikling på en anerkendende og opbyggende måde. Vi giver børnene forskellige muligheder ved at tage hensyn til barnets behov og ved at kende barnet godt nok til at vide, hvornår og hvordan vi kan guide dem videre. Vi følger børnenes spor og er opbyggende og hjælpsomme i situationer, hvor barnet har brug for en trykperson, fordi vi ved, at barnet skal føle sig tryk for at komme i de bedste udviklingsmuligheder (ZNU).

Vi arbejder aktivt med barnets alsidige personlige udvikling ift. observationer vi deler i hverdagen samt på personalemøder. Vi arbejder med det dobbelte læringssyn; ser hvad børnene "viser os" og justerer, så alle børn rammer ZNU, oplever flow og oplever tillid til sig selv og andre. Vi er rollemøder og er altid i nærheden. Vi ansatte kan enten positionere os som den, der går foran, ved siden af eller bagved – alt efter hvad barnet har brug for. Vi er ekstra opmærksomme på de voksnes positionering over for børn i udsatte positioner. Disse børn kan have mere brug for guidning fra de voksne fx til at komme ind i et legefællesskab. Den ekstra guidning gør, at børnene kan få skabt nye handlemønstre i relationerne.

Vi deler børnene i forskellige grupper på forskellige måder fx stuevis, aldersopdelte, ud fra ZNU. Vi arbejder aktivt med børnefællesskabet og med at se på og skabe nye/andre positioneringsmuligheder for børn, der har brug for det. Fx at give stille børn mulighed for at bruge sin stemme.

Vi tror på, at børnene kan mere → vi udfordrer dem, hvor vi kan. Vi italesætter dét, som børnene kan – også over for de andre børn og på den måde arbejder vi med positioneringerne.

Vi har kontinuerligt fokus på vores indretning samt vores inddragelse af børnene og børnenes perspektiver. Vi indretter til fordybelse og leg og stuer med flere små rum i rummet.

Hvad ønsker vi mere af:

At bruge Fri for Mobberi (eller elementer derfra) mere gennemgående over hele året

Endnu mere mulighed for fordybelse for børnene.

Eksempel fra børnehaven:

I børnehaven dækker børnene på skift bord til frokost. Barnet bliver set af de andre børn og mødt positivt – dette giver selvtillid, fordi barnet kan mestre en opgave. På samme tid giver det selvværd, fordi barnet har taget ansvar for en opgave og får en værdi i fællesskabet. Herved får barnet mod på at give sig i kast med andre opgaver. Vi som personale forsøger altid at forstørre børnenes hverdagssejre ved at være engagerede og give tydeligt udtryk for succes.

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I gennem hele dagen og alle aktiviteterne i løbet af dagen, arbejder vi med børnenes sociale udvikling. Først og fremmest arbejder vi med børnenes trivsel, da denne danner rammen for barnets sociale læring.

Vi har øje for det enkelte barn og dets ressourcer. Vi arbejder med at forskelsbehandle børnene, da ikke alle børn kan det samme. Vi ønsker at skabe de bedste udviklingsmuligheder for alle børn. Vi differentiere aktiviteter og børnenes lege for at skabe sociale deltagelsesmuligheder og inklusion for alle børn. Vi hjælper børnene ind i fællesskaberne og ind i legene. Det er vores ansvar at sætte rammer op for leg, som alle børn kan inkluderes i. Vi hjælper f.eks. ved at beskytte/skærme legene. Dette kan give mulighed for deltagelse, for børn der kan have det svært i legen. Vi bruger de voksenbestemte lege og aktiviteter til at lære børnene at lege og udvide deres legeunivers. Vi støtter og guider børnenes i deres konfliktløsning og anerkender alle perspektiver.

Vi arbejder aktivt med, at de ældre børn hjælper de yngre, drager omsorg og øver empati. Vi voksne sætter ord på børnenes følelser og hensigter, så børnene får mulighed for at skabe mening i sammenhængen.

Vi ser en styrke i at benævne børnene, deres handlinger og hensigter. På den måde hjælper vi til, at de får øje på hinanden, ser hvad de andre børn gør og hermed bliver inspireret og lære af hinanden. Det giver også børnene en følelse af at være en del af det sociale fællesskab når de bliver set og hørt af både den voksne og de andre børn.

Hvad ønsker vi mere af:

Vi ønsker i højere grad at arbejde med børnedemokrati og fx bruge det til at høre flere børns stemmer, fx når der skal indrettes nye legemiljøer.

Vi ønsker at bruge "Fri for Mobberi"-materialet mere gennemgående over året.

Kommunikation og sprog

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børns sprog er en vigtig faktor ift. at kunne indgå i sociale fællesskaber og trives i sociale fællesskaber. Sproget er vigtigt til at kunne forstå sig selv og sin omverden. Hvis et barn ikke har sprog eller sprogforståelse, kan det være svært for barnet at forstå, hvad der foregår omkring det. Fx at nu skal vi ud og have jakker på, nu skal vi alle ind og lytte til historie osv. Derfor understøtter vi sproget med vores kropssprog og ord, for at vise og guide børnene i, hvad der sker. Hertil bruger vi også piktogrammer.

Børnene bruger sproget til at få adgang til legen. Sproget kan udvikle legen, og legen kan udvikle sproget. Hvis et barn ikke har et udviklet sprog – det kan være både nonverbalt og verbalt – kan det være rigtig svært at indgå i lege med andre børn. Dette fordi de ikke har mulighed for at give udtryk for egne ønsker og tanker, og dermed kan have svært ved at bidrage til legen eller svært ved at forstå legens regler. Derfor arbejder vi meget med at sætte ord på børnenes handlinger, og vi støtter dem, så de har mulighed for at indgå i legen – evt. med en voksen som "talsmand". I dagligdagen sætter vi ord på nærmest alt og gentager de ting, vi ser og oplever. Det sker fx ved måltiderne, hvor vi sætter ord på, hvad vi spiser og gør, og når vi leger, beskriver vi det, vi ser og høre osv.

Vi styrker børnenes sprog og kommunikation over hele dagen ved at være nærværnede og have dialoger med børnene over flere led. Vi laver sanglege, rytmik, rim og remser, historiefortælling og dialogisk læsning.

Vi arbejder med og mod tid, nærvær, ro, fordybelse mm som giver mulighed for, at alle kan udtrykke sig. Vi lytter til børnene og udvider sproget fx i legerelationer eller i konfliktsituationer. Vi er børnenes sproglige

stillads. Vi har fokus på længerevarende dialoger, der skaber dybde og sproglig udfoldelse. Vi retter ikke børns sproglige fejl, men gentager det korrekte. Vi arbejder med at bruge positive handleanvisninger, så vi fortæller børnene, hvad vi *gerne* vil have dem til. Vi visualiserer sange og rim med både fagter og konkrete, så børnene har noget at koble ordene op på. Vi gentager sange, lege og rim, så børnene har mulighed for at lære og huske ordene. Desuden tilføjer vi nye sange mm. for at udvide sproget. Vi har et stort fokus på at læse dialogisk med børnene.

Hvad ønsker vi mere af:

At lave læse-Legsforløb

At blive ved med at fordele os i små grupper. Også med fokus på hvad børnene kan sprogligt.

At dele børnene i små grupper mellem kl 12-13, så nogle børn er indenfor i det tidsrum, mens alle andre er ude.

At arbejde med, at ikke alle børn skal igennem det samme, men de børn, der har brug for mere støtte, får flere forløb/mere gruppetid.

Hvad ønsker vi mindre af:

Vi ønsker at fortsætte med arbejdet mod ikke at sige så meget "nej"

Vi ønsker at fortsætte med arbejdet mod ikke at bruge ordet "ikke".

Krop, sanser og bevægelse

"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen".

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi arbejder meget med kroppen og at skabe både bevægelsesmuligheder og ro i kroppen for alle børn ud fra barnets zone for nærmeste udvikling.

Vi har afslapning hver dag før frokost, hvor børnene enten lytter til rolig musik og ligger og slapper af, hører en lydbog eller giver/får massage. Vi laver forhindringsbaner, både inde og ude, og vi bruger vores møbler og den plads vi har på mange kreative måder, for at få mest muligt forskelligt bevægelse ind i legen.

Vores "danserum" bruges både til yoga, dans, massage, hoppebane mm. Der ud over er vi ude hver dag – året rundt. På legepladsen er der både en vippe, en redegynge, rutsjebane, klatretårn, trampoliner og boldbane. Vi går også ture til skoven som ligger tæt på børnehaven. Her kan vi gå på line på de væltede træstammer, løbe op og ned af den store bakke, gå på forskelligt underlag mm. I nærmiljøet ligger der også gode legepladser som vi også besøger.

Hvad ønsker vi mere af:

At bruge møblerne inden for mere aktivt fx bygge huler under bordene, springe ned fra bordene på madrasser, lave fodbad i badekaret, hinkebane på gangen osv.

Vi ønsker flere sanselege og at arbejde med drengenes finmotorik.

Vi ønsker at arbejde med at finde legitime alternativer til "vild leg" og dermed arbejde med positive handleanvisninger.

Hvad ønsker vi mindre af:

Vi ønsker mindre løb indenfor.

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Udenfor har vi et læringsmiljø, som giver børnene muligheder for andre typer af lege samt lege med andre materialer end indenfor. Derudover har vi fokus på at tale med børnene om forskel på vejret, årstiderne mm. Og særligt, hvilken betydning vejr, årstid mm. har for os. På legepladsen har vi mange grønne buske, frugttræer, blomster, højbæde med jordbærplanter, krydderurter, mm. Denne indretning med planter og træer giver os og børnene rig mulighed for sammen at udforske naturen, naturfænomener mm. Fx smager vi ofte på ribs, æbler, blomster jordbær, hindbær mm løbende over forår, sommer og efterår og lærer om, at vi skal vente til solen har gjort bær og frugter modne.

Legepladsen er også indrettet til at finde krible/krabledyr med mange sten og træstubbe, vi kan vende samt store læringsplakater med dyrene på. Vi laver fuglefoder om vinteren til fuglene, så de kommer hos os, og vi har et eger, der meget jævnligt er i vores have.

Vi arbejder aktivt med bæredygtighed og miljø. Vi har kompostbunke, regnvandsopsamler som børnene henter vand fra til at vande blomsterne, sommerfuglebuske mm.

I løbet af foråret har vi særligt fokus på såning i haven – hvad der spirer og vokser op samt på fuglelivet omkring os. Derudover arbejder vi med temaer om krible/krable, fugle, sommerfugleforløb med sommerfuglelarver der passes og bliver til sommerfugle, vi slipper fri mm. Vi samarbejder med Laila som er

naturvejleder på Boserupgård og vi bruger legepladsen og skoven til at følge årstidernes skifte. Vi har også en kanin som bor på vores legeplads og som børnene hjælper med at pleje og passe.

I uderummet arbejder vi naturligvis også med alle de andre læreplanstemaer fx sociale kompetencer, krop og bevægelse, sprog osv. Vi er ude hver dag, fordi det giver mulighed for større fysiske udfoldelsesmuligheder. Der er højere til loftet, hvilket gør, at børnene kan udtrykke sig anderledes end indenfor – både fysisk og verbalt og det giver større mulighed for at udvikle grovmotoriske færdigheder. Udenfor er der også mere plads end inde, hvilket er med til at skabe andre lege og endnu bedre fordeling af børnene, da vi også har mange "små" kroge udenfor til at lege uforstyrret i. Udenfor oplever vi også, at flere børn kan være med i samme leg fx "Politi og røvere", fangelege, cyklelege, finde dyr mm. Det er også særligt i uderummet vi laver science-forløb/forsøg.

Hvad ønsker vi mere af:

At sætte flere science forsøg/forløb i gang.

At alt hvad der spirer og gror kan fortsætte henover de andre årstider samt et større fokus på "De grønne spirer".

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi arbejder med højtiderne ved at have temaer om jul, påske, Halloween og fastelavn, med et særligt fokus på ikke at pådutte hinanden religion.

Vores indretning har kreative miljøer med forskellige kreative muligheder for børnene. Vi har kostumer fremme til børnene, hvilket de aktivt bruger til at skabe fantasiverdener, som giver dem meget læring samt forskellige materialer til at børnene kan udtrykke sig kreativt og kunstnerisk.

Vi arbejder med børneperspektivet, og arbejder for, at alle bliver hørt og taget alvorligt og dermed indgår som en værdifuld del af fællesskabet. Vi ser forskelligheder som en ressource for fællesskabet og behandler alle forskelligt, for at behandle alle ligeværdigt.

Vi bruger miljøet omkring os fx kirken i forbindelse med højtider, skoven, områdets legepladser mm.

Vi arbejder med at inddrage forældrekompetencer til at give forskellige udtryk/indtryk. Feks. var det et forældrepar der ved sommerfesten stod for velkomstsangen.

Vi ønsker mere af:

At holde styr på og skaffe mere og forskelligt materiale til børnene.

En kultur, hvor børnene i højere grad kan bruge materialerne selv fx vandfarver, perler til smykker, fedtfarver, osv.

I højere grad gøre klar med legetøj på stuerne, i alle rum, så snart stuerne åbnes op, så børnene kan se, hvad der er at lege med, så legezonerne bliver tydelige og de indbyder til, at de tages i brug og efterfølgende at gøre dem klar til de næste der skal lege med legetøjet.

Større fokus på at legetøj er i kasser med billeder udenpå af legetøjet.

Mere indbydende legemiljøer, så det har en æstetisk virkning – at man får lyst til at lege dér.

Udfordre børnene mere ift. kultur i mad.

Hvad ønsker vi mindre af:

Mindre visuelt rod